

Izhaja:

10. in 25. vsakega mesca.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Dopisi naj se frankujejo.

Rokopisi se ne vračajo.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto III.

V Celovci 25. aprila 1884.

Št. 8.

Nemško društvo v Celovci.

Nemškoliberalci imajo v Celovci že od nekedaj društvo: „Deutscher Verein“ — to je: Nemško društvo. Prvaki tega društva so gg. dr. pl. Hibler, Hilinger, Canaval, dr. Luggin, Schütz, Kemp in še drugi. Teh gospodov nobeden ni na Koroškem rojen, nobeden slovenske besedice ne zna, in javeljne kdo izmed njih za slovensko ljudstvo veliko mara. Vendar se z nami Slovenci in z našimi zadevami radi pečajo. Priča temp so njih govori, ki jih o raznih priložnostih slišimo, — priča so nam dopisi, ki jih pogostoma beremo v „Freie Stimmen“, v Graških in Dunajskih časnikih.

Ako bi bili nemškoliberalci v resnici liberalni, pustili in dali bi nam, kar pam po postavi in pravici gre; kar imajo oni po svojih nemških krajih, pustili in dali bi nam po naših slovenskih krajih; kajti latinska beseda „liberal“ pomenja: „Vsakemu svoje.“ Ali žalibog oni hočejo le vse za se, za nas Slovence pa nič, — ne slovenskih šol, ne slovenskih uradnj, ne slovenskih tiskovin, ne slovenskih postav, ne slovenskih poslancev. To je liberalizem da se Bogu usmili! Menda v resnici mislijo, kar se večkrat sliši in bere: da slovenski jezik nima pravice, da na Koroškem obstoji — die windische Sprache hat in Kärnten keine Existenzberechtigung —, v petdesetih letih mora cela Koroška dežela biti nemška. Mi pa le pravimo: Slovenci niso poginili in so živeli v časih, ko od enakopravnosti vseh narodov in jezikov ni bilo ne duha ne sluha, — tim manj bojo poginili, tim več živeli v časih, ko je enakopravnost vseh narodov in jezikov zagotovljena v naših temeljnih postavah, v časih, ko je visoko ministerstvo na svoje bandero zapisalo enakopravnost vseh narodov in jezikov. — Zatorej se mi z nemškoliberalno gospodo nočemo dalje prekarjati — saj bi bilo vse zastonj, bob ob steno — le o „nemškem društvu“ hočemo nekaj omeniti.

V svojej poslednji seji se je to društvo hudovalo, da so se v nekej knjigi, ktero je c. k. statistična centralna komisija na Dunaji dala na svitlo, nemškim krajnim imenom pridjala tudi slovenska imena. Poročevalec gosp. baron Jabornegg — prav za prav nekdanji Javornik — je svoje poslušalce strašil s tim, da nekteri „Exaltados“, to je prenapetneži hočejo celo Koroško posloveniti! Strašno hudodelstvo, nemštvo je v nevarnosti! Oj, oj stari Koroški Nemci pa niso bili tako boječi, da bi se jim pred slovenskimi imeni že hlače tresle, tudi niso bili svojim sodeželanom, sosednim Slovincem tako nasprotni, kakor so sedanji visokoučeni in

strašno razsvitljeni nemškoliberalci. Stari tečaji Celovškega časnika „Carinthia“ pričajo, da so Nemei in Slovenci v ljubezni in miru v ta časnik dopisovali. Imenovani časnik donasal je tudi slovenske pesni, ja! slovenski učenjak Urban Jarnik je smel in mogel v „Carinthiji“ dokazati, da je cela Koroška dežela bila nekdej slovenska. Berite „Carinthia“ leta 1826 št. 15, tam najdete te dokaze, Visokoučeni Urban Jarnik je tam pisal tako-le: „Sedanji Nemško-Korošci so večidel stari Gorotanski Slovani, z Celti in poznej z Nemei, posebno Bojarskega roda, namešano narodno koleno. Po tistih severnih krajih, kjer sedaj Nemei prebivajo, nosijo gore, reke, potoki, gozdi, homei, njive, travniki, logi, gradi, hiše, vesi itd. itd. dobre dve tretjini slovenskih, več ali menj ponemčenih imen, in to je neizbrisljivi dokaz, da so po teh krajih nekdej prebivali Slovenci.“ Potem vse to na več straneh imenovane „Carinthia“ na drobno dokazuje.

Tako nam res ne gre v glavo, zakaj da se „Nemško društvo“ tako spotika in huduje nad slovenskimi imeni in slovenskej pisavi. Saj c. k. statistična centralna komisija Nemeem ni storila nobene krivice. Postavila je nemška imena po celej Koroškej, tudi po slovenskih krajinah, v nemškej pisavi na prvo mesto, Slovincem pa je samo le dala to, kar jim po postavi in pravici gre. Bukve te komisije se tiskajo na državne stroške, h katerim donasajo svoje težko prislužene krajezarje Slovenci ravno tako, kakor Nemei; toraj je komisija dolžna in zavezana, te bukve tiskati in dati Slovincem v tistej besedi in v tistej pisavi, da Slovenci krajna imena svoje dežele tudi brati zamorejo. — Dalje ako bi bili gospodje „Nemškega društva“ v resnici liberalni, veselilo bi jih, da tako dolgo časa zanemarjeni in pozabljeni sosedni slovenski deželani tudi vsaj enkrat dobivajo svoje v temeljnih postavah zatrjene pravice. Da še več! Clo hvaležni bi morali ti gospodje biti, da centralna komisija piše in tiska krajna imena naše Koroške dežele v tistej obliki, da jih brati zamorejo tudi mnogoštevilni Slovani po raznih deželah. Da se pa slovenskih imen le samo liberalni koroški Nemei in nemškutarji bojijo, priča nam to, da ftuji nemški gostje naše slovenske kraje: Vrbo (Velden), Porače (Pörtschach), Krivo Vrbo (Krumpendorf) in naše Klopinsko jezero (Klopeiner See) prav radi in pogostoma obiskujejo. Zatorej „Nemško društvo v Celovci“ bodi mirno in potolaženo zavoljo slovenskih imen, in slovenske pisave! Mirna Bosna!

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Poldnevna šola.) Zdravo telo — najboljšo blago, je stara resnica. Dajte človeku celi svet, pa vzemite mu zdravje, malo bo maral za vse. Podučujte otroke ne samo 8 temuč 20 let, izšolajte iz njih same Salomone, ako jim pa vzamete ali slabite zdravje, naredili ste iz njih omilovanja vredne sirote! Že stari ajdje so rekali: „Mens sana in corpore sano,“ to je po naše „Zdrava duša v zdravem telesu.“

Od več krajev pa nam starši naznanjajo britke pritožbe, da njih otroci, ko nekaj mesecev v šolo hodijo, začno bolehati. Poprej živi in veseli, postajajo mrtvi in žalostni, prej so lepo rudeči, potem bledezenkasti, pogostoma napada jih driska in griža, po celem životu upadajo in pridejo ob meso. Take pritožbe slišimo iz tistih krajev na deželi, kjer je je celodnevna šola. Kdor ve, kako se takim otrokom, ki celi dan od doma v šoli ostajajo, godi in kako živijo, lahko bode sprevidel, da so take pritožbe lahko verjetne in resnične. Zjutrej po kosilici se podajo v šolo, vzamejo seboj kos črnega kruha, kaj sadja, kaj kuhanega krompirja, fižola itd. Po tej suhej južini jih žeja, da pijejo preveč vode; okoli pete ure popoldne pridejo domu in dobijo spet mrzlo ali pogreto južino. Kdo bi ne verjel, da rahli in občutljivi otroški život mora bolehati in slabeti.

Te pogostne pritožbe kmečkih staršev potrjujejo tudi šolski in zdravniški učenjaki. V Pragi so se bili zbrali ti gospodje in se o tej zadevi posvetovali. Rekli so, da se že nekaj let vidi čudna prikazen, da posebno šolska mladina prvih dveh let nenavadno močno boleha in mrje. V zadnjih 15 letih je bilo 50.000 otrok, ki so z zdravimi očmi v šolo prišli, pa so ravno v prvih dveh letih postali kratkovidni in dobili na očeh razne bolezni. Rekli so dalje, da so otroci v tej starosti že zavoljo tega, ker se jim zobje menjajo, bolj rahli in občutljivi za otroške bolezni. To trdijo šolski učenjaki od otrok, ki v mestu Pragi stanujejo in ob poldne na dom južinat hodijo. Kaj bi še le rekli o naših otrocih na kmetih, ki v mrazu in vročini, v lepem in hudem vremeni včasih celo uro dalje v šolo hodijo in celi dan ob suhem kruhu in mrzlej vodi živijo. Za mestne otroke priporočajo ti gospodje, a) da naj ti otroci jeseni in po zimi prihajajo v šolo še le ob devetih, b) da naj se vsaj v teh dveh letih z učenjem ne prenapenja, tudi naj se jim odloči menj šolskih ur, in deklice naj so v teh letih letih popolnoma proste ročnih del. To velja za mesto Prago; za šole na kmetih pa ni druge pomoči, kakor poldnevna šola; za take šole torej prosite!

St. Jakob na cesti. (Prazniki. — Naša šola.) Velikonočne praznike smo imeli lepe; zdaj kaže še koj dobro. Bog nas varuj mraza, kedar bo drevje v cvetu. Mi imamo že 78 let starega gospoda fajmoštra in smo veseli, da so še toliko trdni. Tako so tudi na veliki praznik ustajenja Gospodovega opravljali Božjo službo, kakor po navadi s slovesnim sprevodom; možnarji pa so veselo pokali, ko se je ta lepi praznik obhajal. — Z našo šolo nismo zadovoljni, ker se otroci podučujejo samo v nemškem jeziku. Mi smo pa Slovenci in želimo, naj bi se otroci podučevali v obeh je-

zikih. Nemščino potrebujemo, ker smo samo eno uro od Celovca in imamo z mestom vedno dovolj opravka; pa tudi slovenščina nam je potrebna, saj je v našem kraju le malo Nemcev; če pa med seboj le slovensko govorimo in mislimo, bi bilo vendar potrebno, da bi znali tudi slovensko brati in pisati. S tem se ne bo kalil deželni mir in pokoj, to so prazni ugovori, ki jih širijo nasprotniki slovenščine; deželni mir se bo le utrdil, ko bodo Slovenci videli, da imajo enake pravice in enako veljavo z Nemci.

Iz Škofič pri Vrbi. (Cesarjev dar.) Imeli smo v naši cerkvi že stare in slabe orgle. Ker pa imamo le malo denarja, spomnili smo se dobrotljivega našega cesarja, uložili smo prošnjo in dobili smo res sto goldinarjev. Tako dobrega cesarja imamo le mi Avstrijanci. Na Nemškem se je zgodilo, da je povodnj odnesla nekemu mlinarju celi mlin. Uložil je prošnjo na pruskega kronprinca in dobil je šest mark, to je 3 gl. 60 kr. v našem denarju. Zastonj je vse dobro, pa mi smo to le tistim zatrobili v ušesa, ki čez nemško mejo škilijo in ne morejo Nemčije prehvaliti. Nam se pa le Avstrija najbolj dopade, zato kličemo: Bog živi našega cesarja Franc Jožefa!

Iz Belaške okolice. (Žalostna velika noč; — našim županom!) Kakor vsi, tako smo se tudi mi farmani Marije na Zili veselili na veliko noč; pa žalibog nismo imeli veselih velikonočnih praznikov. Naš obče ljubljani in spoštovani gosp. fajmošter Jernjej Majhar so teden pred Velikonočjo hudo zboleli. Mrtvud jih je bil zadel in tako hudo podjal, da so mestni gospod kaplan iz Belaka prileteli jih obhajati. Hvala Bogu, da se spet boljši počutijo, 18. aprila so že spet sv. mešo brali. Bog jim daj popolnoma ozdraveti in jih nam še ohrani in pusti veliko let! Božjo službo so velikonočne praznike opravljali gosp. gimnazijalni profesor Koch v Belaku; prav srčno se jim zahvaljujemo! — „Mir“ je v 4. številki pohvalil gosp. Štebenskega župana, da je po pismu gosp. deželnega predsednika proti žganjpitju nek razglas razposlal in po krčmah tudi na stenah obesil. To je storilo tudi več drugih županov, kar sem sam videl na več krajih, pa kakor Štebenski, tako so tudi vsi župani te razglase razposlali in pribili le samo v nemškem jeziku. To ni lepo, da župani naši naš slovenski jezik sami mečljejo pod klopi. Ja! pa še sitnost morejo s tim imeti. Stavimo, da kak Slovenec ravna proti ukazu, ki je po nemško na steno pribit, in župan ga prime; kaj bi se neki zgodilo, ako bi Slovenec rekel, da nemški ne razumi in da nič ni vedel od tega nemškega ukaza. Kako bi le taka pravda stekla; ali bi zmagal župan ali zatoženi Slovenec? — Da postava do veljavnosti pride, mora tudi pravilno in ljudem razumljivo biti razglašena.

Iz Kanalske doline. (Žganje.) Tudi v našem kraju se je ukoreninilo nesrečno žganjarstvo. Nedavno je v Žabnicah neki žganjar v svoji pijanosti pod voz prišel, ki mu je zlomil eno roko in eno nogo. Njegova mati je beračica, pa sin jej že prej ni dosti pomagal, ker je šlo vse za žganje, zdaj bo pa še menj, ker je sam tako močno poškodovan in pomoči potreben. To vse žganje dela: Škodljivost žganja sprevidijo vsi pametni ljudje in se posvetujejo, kako bi se dalo žganjarstvo odpraviti.

Jaz pa mislim, da nič drugači, kakor s tem, da se prodaja špirta čisto prepové. Ako hoče kdo strupa kupiti, mu ga v lekarni (apoteki) ne dajo; hudega strupa ciankali ne dobi nihče, ko fotografi, ki ga potrebujejo. Tako naj bi se tudi s špiritom delalo: mizarji, barvarji in sploh tisti rokodelci, ki ga potrebujejo, naj bi ga dobili, pa ne več, ko za svojo potrebo, za druge pa naj bo špirit nepristopen, kakor bi bil strup.

Iz Borovlj. Bil sem po daljšem času zopet enkrat v Borovljah in hočem poročati, kar sem videl in slišal. V prvo pošta. Pisal sem prijatelju, da ga pridem o velikonočnih praznikih obiskovat. Na veliki četrtek zvečer je prišla moja kartica v Borovlje, kar se je poznalo iz poštnega štempeljna. V petek pridem ob 4 po poldne v Borovlje in glej, prijatelj kartice še ni bil prejel. Kdo drugi pa more tega kriv biti, kakor poštni sluga, ki kartice celi dan po žepu nosi, namesto da bi jih hitro na svoje kraje raznesel. Tudi zaradi „Mira“ so ljudje tožili, da ga ne dobivajo redno; posebno v Resenco ga dolgo ali pa čisto ne dobijo. „Slovan“, ki je bil zadnjemu „Miru“ pridjan, dopada se ljudem prav dobro in nekteri si ga bojo naročili. Sploh se v Borovljah še mnogo slovenskega bere in vzlasti med mlajšimi puškariji jih je nekaj, ki prav radi beró. — Na krstnico bil sem pri vstajenji, ki se v Borovljah najslavesnejše po vsej dolini praznuje. Ljudi je bilo vse črno. Procesija pomikala se je brez konca in kraja po vesi; spremijali so jo borovski strelci, v prejšnjih časih „grenadirska kompanija“ imenovani. Ti strelci imajo od lanskega žeganja sem prav lepo vojaško obleko in svojo godbo. Tudi eksercirali so precej dobro, ker imajo že doslužene vojake med seboj. Vse hvale vredno je pa, da Borovljanci te lepe stare šege ne opustijo in ne pozabijo. Iz starodavnih časov imajo že to pravico in častniki ali oficirji smejo nositi pri tej priložnosti oficirski portapé. Le škoda, da so se pogubile iste bukve, v katerih so bile vse te pravice natanjko popisane in od vlade potrjene. Toliko se ve, da so že leta 1765 stali Borovci na straži v Celovci, ko je prišla cesarica Marija Terezija v to mesto. — H koncu nekaj iz novega časa. Sedelo je več puškarskih delavcev v krémi; zraven njih mlad učitelj. Eden izmed delavcev potegne iz svojega žepa „Mir“; koj se zadere učiteljček: Der „Mir“ ist die grösste Schw . . . in imenoval je isto domačo žival, ki mu kuhana, pečena, ali posušena vedno diši. To je pa že prav „fajn“, od človeka, ki se je v mestu naučil nemške kulture in olikanosti. Rodila in dojila ga je slovenska mati, služi v slovenskej vasi; pa kaj ga to briga; nemškutarija črez vse!

Iz Pokrške fare. (Pobožnost k sv. glavi. — Pobalinstvo.) Pri nas se opravlja vsako leto o postnem času pobožnost k sv. glavi, ktero so pri nas oživili naš č. gosp. fajmošter. Prav in dobro je, da se v postnem času spominjamo bridkega terpljenja našega Gospoda Izveličarja ter se tako pripravljamo za velikonočno spoved. — Pri opravi na cvetno nedeljo so se nekteri fantalini tako nespodobno obnašali, da je groza; delali so tak hrup in polom, da še gospoda na prižnici ni bilo moč slišati. Če se to pripeti še enkrat, bomo pa drugači naredili! Za danes kličem tem poba-

linom: „Tukaj je hiša molitve, vi ste jo pa spremenili v jamo razbojnikov!“

Od Drave. (Nesrečna smrt.) V M. že od lanskega leta sem nimajo lastnega dušnega pastirja. Naj bi ondotnim faranom pomagali velikonočno spoved še o pravem času opraviti, zbere se 3. aprila troje sosednih spovednikov v M. cerkvi. Ondotni grajšček, g. J. veli svojim poslom, naj opravijo ta dan svojo velikonočno dolžnost, ker imajo zdaj najlepšo priložnost. Večina poslov uboga krščanskega gospodarja; A. pa, že precej postaren blapec, se norčuje iz spovedi, češ: jaz bom že svoje grehe v koš pobasal in jih v K. ponesem. Ura odbije dvanajst. Družina se zbere h kosilu. A. ni. — Grejo ga na gumno iskat. Najdejo ga tam ležati na tleh, pa v krvi, — z razbito glavo! Nesrečnež je padel iz visocega odra (petra), in si je bučo tako razbil, da je bila ko mehka tepka. Za njim se po vesi glasno joče ženska, ki pa ni njegova mati, tudi ne sestra in ne žena. Bog se usmili njegove duše! Posvetni naj si razlagajo žalostni ta dogodek po svoji volji, meni pa zvonijo po űsesih besede Zveličarjeve: „Čujte tedaj, ker ne veste ne dneva ne ure.“

Iz Podjunske doline. (Velikonočni pirh.) Pirhi so razni darovi za velikonočne praznike. Pirhov, posebno pisanih jaje se veselijo mladi ljudje. Zgornja Podjunska dolina pa je dobila letos nek pirh, kterega ni kaj vesela. Dosedaj še ni imela „Ortsgruppe nemškega šulfereina“, velikonočni pondeljek jo je dobila. Znano je, da tica kukovica znese svoja jajca v ptuja gnjezda, naj drobne ptičice izplodijo spake kukovice. Nek doktor iz Dunaja — menda dr. Steinwender, ki je po Koroškem že na več slovenskih krajih znesel svoja nemška jajca — ta gospod je velikonočni pondeljek pridrdral v našo slovensko Sinčoves in napravil neko „Ortsgruppe des deutschen Schulvereines Eberndorf und seine Umgebung“. Pomagali so mu že poprej znani nemškutarji iz Dobrlevasi, kajti nemščina in nemška kultura je tam v velikej nevarnosti. Trdih Nemcev v Dobrlevasi lahko sošteješ na prstih ene same roke! več kot 300 trdo slovenskih otrok obiskuje štirirazredno šolo, ki razum nekaj strani v abcedniku in malega katekizma nimajo nobenih slovenskih bukvic, pa dva učenika trda Nemea — pa vendar so Nemci in nemščina v nevarnosti in živa potreba je, da se osnuje nova „Ortsgruppe nemškega šulfereina.“ Ali se to ne pravi resnico prebračati, ljudem pesek v medočeje metati, mirno in krotko slovensko ljudstvo iznemirjati in nepokoj napravljati? Kaj bi le kaj Nemci rekli, ako bi Slovenci, ki so po vseh dolinah nemške Koroške zasejani kot posestniki, duhovniki, uradniki, kot delavci pri železnicah, po fužinah, pri drvarenji itd. . . , ako bi ti jeli po nemških krajinah snovati „Ortsgruppen des slavischen Schulvereines“? Še ni dve leti, kar so en rojen Nemeč, ki se je pa hotel slovensko naučiti, in trije Slovenci na Zgornjej Beli v Belanski dolini napravili med seboj slovensko bralno društvo. Pri tej priči so nemškoliberalni časniki zagnali tak krik in vik, kakor da bi bila vsa Nemčija v smrtni nevarnosti in društvo se je moralo razrušiti. Kar pa nočeš, da bi se tebi storilo, tudi drugim ne delaj, to je krščanska zapoved. Ali žalibog, da se je marsikteremu trobentaču nemškega šulfereina

razkadilo vse krščanstvo in vsa krščanska ljubezen in pravičnost!

Iz Velikovoške okolice. (O posojilnicah.) V „Zadrugi“ smo brali, da je „zveza slov. posojilnic“ prosila, naj bi se posojilnicam dajale po nizkih obrestih denarne zaloge iz tiste matice, ki se nabira po celi državi s poštnimi hranilnicami. To je kaj dobra misel in vredna, da se izvrši. Nekteri živijo v napačnih mislih in pravijo: „Odkar imamo poštne hranilnice, ne potrebujemo posojilnic“. Pa to je le po eni strani resnično. Za tiste, ki denar układajo, kakor za posle, otroke, delavce itd., so poštne hranilnice res dobre in koristne; za gospodarje, kmete, obrtnike, trgovce itd., ki bi včasih kako posojilo potrebovali, niso dobre; kajti poštne hranilnice so struge, po katerih ves denar na Dunaj teče, kakor po rekah v morje. Zdaj manjka pa še tistih oblakov, ki bi denar iz morja nazaj v naše gore nosili; če gospodar išče denarja na posodo, poštna hranilnica mu ga ne dá. Posojilnice pa so ob enem tudi hranilnice: eni denar układajo, drugi ga izposojujejo, tako da denar zmirom v soseski ostane. Žalostno je sicer, če mora gospodar iskati posojil; pa boljši je vendar, da ga doma dobi v domači posojilnici, kakor da bi padel oderuhom v roke ali pa da bi ga šel iskat v daljno mesto, kjer potratí mnogo časa in denarja, prej da kaj dobi; pa mora že dober gospodar biti, da sploh kaj dobi. Na noge tedaj, koroški Slovenci, snujmo posojilnice!

Izpod Pece. (Schulverein brez konca in kraja.) Velikonočne praznike sem bil v Grebinji in naletel sem ravno v tisto gostilno, kjer so kuhali „ortsgruppe des deutschen Schulvereines“. Bili so židane volje in ljudem vsilovali tiskane listke, tega pa ne vem kaj je stalo na listkih. Zdaj ljudi povsod nadloge tlačijo, morda nas bo pa schulverein našel iz vseh težav? Vpitje je že tako, kakor bi schulverein nosil srečo in blagor po celem svetu, sicer bi ne tekali in se vozarili toliko iz vasi v vas. — Na velikonočni ponedeljek so bli nemškutarji že spet drugje zbrani, namreč pri Leitgebu v Sinčevsi, da so kuhali „ortsgruppe“ za Doberlovaški okraj. Govorila sta neki dr. Steinwender iz Dunaja in dr. Luggin. Mlatili so stare fraze, da Slovence ne more živeti, če nemško ne zna itd. Naši očetje pa so bolje gospodarili, kakor mi, če ravno niso znali nič nemško. Kmet živi od tega, kar pridela, ne pa od nemščine. Veliko je ljudi, ki znajo slovensko, nemško in laško, pa so vendar berači. Dobro je že, če človek nemško zna; da bi pa brez nemščine ne mogel živeti, to je nemškutarska laž. Pa upamo, da naši Slovenci ne bodo zavrgli svojega materne jezika.

Iz Kranjske gore. (Različne novice.) V našem trgu že dolgo ni bilo slišati od tatvine. Svečana mesca pa je bil naš pek okraden za 150 gl. in dve uri; na cvetno nedeljo pa je tat spet prišel in mu odnesel uro 52 gl. vredno. V Ratečah pa so tatu prijeli. V drugi hiši sta dva vandrova nekoliko obleke odnesla. — Veseli nas, da nismo več pod dacom, smo naredili tako pogodbo. — Pri nas je ena ženska stara 70 let, ki jej je še le zdaj zadnji zob zrastel. Neka otroška bolezen je hudo razširjena med nami, in otroci zelo mrjejo po vseh hišah. Milo se mu stori, kdor mora gledati, koliko

ti nedolžni ubožčki trpijo za nebesa, mi stari grešniki pa hočemo kar brez trpljenja v nebesa priti.

Iz Dolenjskega. (Škoda za rake!) Dolenjce tepe zmirom nesreča. Taka nesreča je bila tudi kuga med raki, ki nam je to žival popolnoma ugonobila. Naši krški raki so šli v Berlin in Pariz, na Laško in druge dežele, kjer nikjer tako lepih rakov niso imeli. Vsako leto so dobili naši ribiči najmanj svojih deset tisoč goldinarjev za rake, in in takrat so lahko prepevali:

„Veslaj, veslaj čolniček,
Šaj drev' ga bom en poliček,
Če prav tud en bokal,
Šaj rak bo zanjga dal.“

Meseca julija 1882 pa je prišla kuga med rake, v treh dneh ni bilo več živega raka v Krki. Mi nismo zadosti učeni, da bi vedeli, od kod in kako je to prišlo. Treba bo pa vendar misliti na to, da spet zaredimo rake v Krki, kajti ta naša reka jim je dobro ugajala od nekdanj, upati je, da jim bo tudi zanaprej. Upamo in prosimo, da bi naš deželni zbor kaj ukrenil v tej zadevi.

Iz savinjske doline. („Savinjski sokol“. — Posojilnice.) Letos o binkoštnih dne 1. junija praznovala se bo v prijaznem, narodnem Mozirji lepa, narodna slovesnost, blagoslavljalna se bo lepa nova zastava slovenskega telovadnega društva „Savinjski Sokol“. Če bo vreme ugodno, upamo doživeti nekaj lepih ur v družbi odličnih domoljubov iz vseh slovenskih pokrajin. — „Zveza slovenskih posojilnic“ imela je svoj občni zbor na cvetno nedeljo v Celji. Zastopanih je bilo devet posojilnic, med njimi tudi vaša Koroška iz Roža. Nje zastopnika g. Jožeta Janežiča smo pozdravili s posebnim veseljem, ker nam je bil v živo pričó, da Koroška še ni in tudi ne bo tako brž ponemčena, dokler ima še takih možakov. Vendar pa mislim, da ena sama posojilnica za vse koroške Slovence ne zadostuje; glejte, da napravite še kake tri ali štiri. Nekteri mislijo, da je za posojilnico treba mnogo denarja in da mora delovati na široko okrog. Temu pa ni tako. V Škedenji pri Trstu imajo že tri leta „gospodarsko društvo“, ki je osnovano samo za škedenjsko sosesko ter ima 170 delničarjev, samih Škedenjcev. Tudi Barkovljanci imajo svojo lastno „obrtnijsko društvo.“

Iz Zreč na Štajerskem. (Slovenske bukve.) Veselo je videti, kako pridno se pišejo in tiskajo zdaj slovenske bukve in časopisi. Včasih nismo imeli skoraj nič slovenskega berila; jes se spominjam, kako smo zmirom ene in iste bukve prebirali, tako da smo se jih skor na pamet naučili. „Blaže in Nežica“; „Koroško-štajerske pesmi“, „Tomaž Kempčan“, nekaj mašnih in nekaj povestnih bukvic, pa je bilo vse. Zdaj imamo pa društvo sv. Mohora, Matice, več tiskarn, ki tiskajo slovenske bukve vsake sorte, in veliko število časopisov. Še ena reč pa je potrebna: Bukvarn imamo premalo! Kmet si ne zna knjig po pošti naročevati; navadno še ne vé, da je taka ali taka knjiga na svitlo prišla; tudi se ne spleča, da bi 20—30 ur daleč v Ljubljano potoval po bukve. Drugodi pa slovenskih bukvarn ni, ali pa slovenske bukve v kot porinejo. (To je res, v Celovcu nema noben bukvar niti jedne slovenske knjige v izlogi; v zalogi pa menda tudi le malo-katero. Op. vredn.) Naj se toraj osnuje ena taka

slovenska knjigotržna naprava, da bo naredila svoje podružnice po vsem Slovenskem.

Kaj dela politika.

Cesarjevič Rudolf in njegova soproga princezinja Štefanija podala sta se na potovanje v izhodne dežele, v Srbijo, Bolgarijo in po črnem morji do Carigrada, glavnega mesta turške države. Visoka popotnika si bosta tedaj ogledala južno-slovenske dežele. — Pod pokroviteljstvom cesarjeviča Rudolfa se bo na svetlo dala obširna in znamenita knjiga v nemškem jeziku „Oesterreich-Ungarn in Wort und Bild“. Tam bodo popisane vse dežele in vsi narodi v našem cesarstvu, kakošni so prebivalci, kako se živijo, oblačijo, ženijo, kak jezik govorijo, kdaj so se Avstriji pridružili, kako se jim je prej godilo itd. Svitli princ Rudolf kaže se sploh kot velik prijatelj vredenosti in tega smo lahko veseli. Omika je pot k blagostanju! — Čuje se, da misli vlada koroški deželni zbor razpustiti in da bomo imeli še letos nove volitve. Zato kličemo koroškim Slovencem že zdaj: Pripravljajte se že za časa za volitve! Kakor si boste postljali, tako boste ležali. Po tabernah godrnjati in tožiti čez to ali ono postavo, čez to ali ono napravo, to nič ne pomaga; — volite prave može za poslance, da bodo naredili postave, kakor jih vi potrebujete, potem znate dočakati boljših dni. Koroški Slovenci smo imeli do zdaj v deželni zboru samo enega poslanca, ki se je potegoval za to, naj bi imeli Slovenci enake pravice z Nemci, namreč č. gosp. Einšpielerja. Glejmo vendar, da mu več tovaršev na stran damo, da ne bo čisto sam. Zato je pa treba delati, pregovor pravi: „čič ne dá nič.“ — Kdo ima več srca za kmeta, ali liberalci, ali katoliški in slovenski možje, to nam spričujejo dejanja: Za kmeta so se do zdaj potegnili deželni zbori na Predarelskem, Tirolskem in Solnograškem, kjer imajo nemški katoličani večino, in zdaj tudi na Kranjskem, odkar so tam domoljubni Slovenci dobili vajeti v roke. Ravno zdaj so bili v Ljubljani zbrani slovenski poslanci in se posvetovali, kako bi se kmetu pomagalo z boljšimi postavami. Pri nas na Koroškem pa, kjer imajo nemški liberalci vso oblast v rokah, se nobeden ne gane, vse spi. Če hočete tedaj sami sebi dobro, glejte in potrudite se, da dobimo več slovenskih in kmetom prijaznih poslancev v deželni zbor!

Strune med Rimom in Berlinom so spet močno napete. Bizmark noče odjenjati; katoliški kristjani bodo tedaj na Nemškem terpeli še zanaprej. Pregovor pa pravi: „Človek obrača in Bog obrne.“

Gospodarske stvari.

Kmetijski svet (enketa) v Ljubljani.

Vsled sklepa kranjskega deželnega zbora so se zbrali v Ljubljani deželni in državni poslanci, več županov in odličnih kmetovalcev, in posvetovali so se, kaj bi se naj storilo za kmečki stan, katere postave bi bile potrebne, da se ta stan obvaruje propada, da se reši iz dolgov in revščine. Posvetovali so se o naslednjih rečeh in sicer v

dneh 17. 18. in 19. aprila: I. O dednem pravu na kmetih (z ozirom na dotični vladni načrt v državnem zboru). 1. Vprašanje: Katere kmetije naj spadajo pod omenjeni zakon? Koliko naj imajo najmanj katastralnega čistega prinosa, oziroma zemlje, koliko smejo največ imeti? (§. 1. vladnega načrta). 2. vprašanje: Katere reči (fundus instructus) se imajo smatrati za gospodarstvu potrebne? (§. 4.) 3. vprašanje: Kolikeri katastralni čisti prinos, ali kolikeri gruntni davek naj velja kot cena take kmetije (kmečkega doma) pri izročitvi, ako se dediči ne morejo med seboj pogoditi? (§. 7.) 4. vprašanje: Ali se naj pri izročitvi prejemniku na korist odbije od prejemne cene neka svota in do katere visokosti? (§. 10.) — II. O kmečkih domovih. 1. vprašanje: Ali bi se naj na Kranjskem ustanovili kmečki domovi, to je, kmetije, ki se ne smejo rušiti in vselej le kot celota prodajati? 2. vprašanje: Ali se naj upisavanje kmetij med kmečke domove prepušča prosti volji lastnikovi, ali naj bode obligatno (uradno)? 3. vprašanje: Koliko se sme dolgov uknjižiti na kmečki dom? 4. vprašanje: Pod katero ceno se kmečki dom ne sme eksekutivno prodajati? 5. vprašanje: Ali naj imajo občine predpravico, da prevzamejo kmečki dom za tisto ceno, za katero je bil pri eksekutivni dražbi prodan? — III. O hipotekarnih dolgovih na kmečkih posestvih. 1. vprašanje: Kako se naj zabranjuje — kolikor se da — zadolževanje na kmečkih posestvih? 2. vprašanje: Ali bi se naj ustanovila deželna hipotekarna banka z namenom, da skrbi za amortizacijo sedanjih hipotekarnih dolgov? 3. vprašanje: Kako se naj ureja personalni kredit na kmetih? — IV. Kako se naj skrbi za povzdigo kmetijstva? — V. Kje in kako se naj pospešuje domača industrija? — VI. Kako se naj postopa proti žganjepivstvu? — VII. O raznih nasvetih gledé: priklad na direktne davke, pristojbin ali odstotka pri izročitvi kmetij, prostega ženitovanja, strožje občinske policije, naprave domačih ali mirovnih sodišč, postavljanje varuhov zapravljivim gospodarjem po nasvetu občine, odprave male loterije, odpravljanja porotnih sodnij za navadne zločine, odstranjenja davkarskih eksekutorjev, ceneje soli za živino itd.

Da voda čevljev ne premoči.

Vzame se en liter kuhanega lanenega olja, 125 gramov koštrunove masti, 46 gramov voska in 32 gramov voska in 32 gramov smole. Vse to vkup zmešano se na žerjavici raztopi. Čevlji se očistijo namažejo s tem še toplim mazilom. Usnje ostane mehko in mokrota se ga ne prime.

Da konju kopito hitreje raste, skuhaj lima in mu ga vsak večer na nogo priveži.

Matija Bobnar.

Za poduk in kratek čas.

Nebesno žarenje.

(Konec.)

To trdenje se je pa sedaj celo spričalo. Neki učenjak Mc. Pherson, geolog ali zemljioslovec v Madridu na Španskem piše v listu: „Nature“: „Jaz sem te dni novo padeni sneg preiskaval in sem v njem našel te-le reči: hypersthen, pyroksen, ma-

gnetično železo in vulkanično steklo. Te tvarine so se iz plina in hlapa utrdile ali kristalizirale. Ravno te tvarine so pa v Parizu našli v tistem vulkaničnem pepelu, ki so ga nabrali blizo ogenj bljuvajoče gore Krakatoa na otoku Java.“

Enako preiskavo sta priredila dva učenjaka v Vageningu na Hollandskem, ki v ravno tistem listu priobčujeta sledeče: „Čarobno žarenje neba je nama vsililo misel, da vtegnejo sivi ostanki dežja, ki sva jih opazila na najinih oknih, ravno izhajati od plina in pepela, ki ga je ognjena gora v Javi izbljuvala. Zavoljo tega sva tiste ostanke preiskala, da bi jih pripodobila pepelu, ki ga je Krakatoa izmetala. Ta pepel je bil nabran blizo gore v Javi in poslan v agrikulturni laboratorij v Vagening, naj se preišče. Preiskava je prikazala, da so dežni ostanki, kakor tudi vulkanični pepel sledeče tvarine v sebi imeli: 1. majhne, prozorne steklenaste iglice; 2. rjavkaste na pol prozorne, lakkate paličice; in 3. temnočrne, majhne zrneta z ojstrimi roboi, podobne augitu, ali pyroksenu.“

Tako vidite, da se da žarenje neba čisto po natornem potu razjasniti. — Pa bote rekli, naj pravijo učenjakij, kar hočejo, vendar nam žarenje neba naznanja hudo prihodnost, kakor pred 90 leti. Glejte zgodovina nam pa pripoveduje, da je takrat goreča gora na Islandu v severnem morju, med Evropo in severno Ameriko, začela silno strašno ogenj bljuvati; torej tedanje žarenja neba potrjuje ravno to, kar omenjeni učenjaki trdijo. Pa žarenje neba ni novo. O njem govori že rimski modrijan Seneka, l. 68 po Kristusu. Zgodovina pa priča, da so ravno takrat ognjene gore v južni Italiji bljuvale ogenj, in leta 69. potem je Vezuv tako razsajal, da je mesti Pompeji in Herkulanium pokončal in zasul.

Rad pritrdim, da se dajo nenavadne prikazni in znamenja po naravnem poti razjasnovati. Pa tudi tega nas uči sveta božja vera, da zamore vsemo-gočni in vsevedoči Bog svet in njegove dogodbe tako uravnati, da se take nenavadne prikazni in znamenja prikažejo in godijo tedaj, ko imajo priti nad svet imenitne dogodbe. Tega pa nihče ne more tajiti ali ovreči, da so strune po svetu tako uravnane in napete, da vesoljni svet pričakuje imenitnih dogodb. Posebno velja to od leta 1886, kakor oznanjuje staro latinsko prerokovanje:

Quando Marcus Pascha dabit.

Antonius pentecostabit

Et Joannes Christum portabit

Totus mundus Vae clamabit.

Ko Marka bode velikonočil,

Ko Anton bode binškočil,

In Janez Rešnjem Telo nosil:

Tedaj cel svet joj joj bo vplil.

Kdor doživi, videl bo. Leta 1886 bo velikanoč 25. aprila — god sv. Marka; binškoči 13. junija — god sv. Antona in Rešnjega Telesa 24. junija — god sv. Janeza. M. Š.

Smešničar.

Slovenski kmet je peljal bolnega konja h konje-dircu. Sreča ga Nemeč in ga praša: „Bohin? bohin?“ (kam pa?) — Slovenec pa ga ni zastopil in je odgovoril: „Hin bo hin!“ (namreč konj). —

Zdaj pa Nemeč Slovenca ni zastopil in je prašal: „Bos?“ (kaj?) — Slovenec pa je spet narobe zastopil in rekel: „Ni bos ne, saj je podkovan.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Svitli cesar so darovali za farno cerkev v Löllingu 200 gld., vojaškemu društvu v Šmohoru pa 80 gld. — C. k. zaloga šolskih bukev se je za prihodnje šolsko leto odločila, darovati koroškim revnim šolarjem šolskih bukvic za 1875 gl., in sicer za mesto Celovec v vrednosti 75 gld., za celovško okolico 302 gld., za okraj Šmohor 136 gld., za okraj Spital 287 gld., za okraj Št. Vid 272 gld., za okraj Beljak 247 gld., za okraj Velikovec 242 gld., in za okraj Volšperk 211 gld. Radovedni smo, koliko je med temi knjigami slovenskih? — Sodnijski pristav dr. Alfred Eisenzopf pride za namestnika državnega pravdnika v Celovec. Veseli nas slišati, da je ta gospod slovenskega jezika popolnoma zmožen. Pri deželni sodnji imamo zdaj že precej gospodov, ki so našega jezika zmožni; pa žalostno je pri okrajni sodnji Celovski, kjer menda nobeden od gospodov ne zna slovensko in se s Slovenci obravnava vse s tolmači. — Na celovškem mirovdvoru (pokopališču) še zmirom vence in cvetlice krajejo. — Zopet drugi malopridneži narezujejo mlada drevesca po drevoredih. — Taticeo Karolino Schluder, ki je še le pred kratkim iz Begunj prišla, so spet zašili, ker je pokradla pri knezoškofijskem vrtnarju. Dobil je 18 mesecev. — C. k. okr. šolski svet v Belaku razpisuje učiteljske službe v Skočidoljah in na Strunci in pristavlja, da je prosilec potreba znati slovensko, — pravi: Ist die Kenntniss der slovenischen Sprache erforderlich — okr. šolski svet v Velikoveci navadno pa le pravi: ist wünschenswert. — Farovž v Kapli bode že skorej spet pokrit; zavarovalnica Reunione Adriatica v Trstu je zavarovani znesek štela hitro in popolnoma. — C. k. dež. šolski svet je imenoval Ano Luib za učenico v Guštanji. Na svojo prošnjo sta predstavljena učenica Matilda Zan v št. Pavelj nad Ferndorf in Janez Peternel iz Sotarevesi v Visokovo. — Grofinja Nothburga Egger, rojena grofinja Lodron-Laterano je 8. aprila v Meranu na Tirolskem umrla. Stara je bila blizo 94 let in je po pravici slovela kot pobožna in blagosrečna gospa. Njen rajni mož Ferdinand grof Egger je imel svoje grajščine in fužine: Bistrico v Rožnej dolini, Freudenberg pri Timenici, Lipico pri Rudi, Grebinj, Ehrneg, Thalheim, vse na slovenskeji zemlji. Po njegoveji smrti se je govorilo, da po smrti udove — grofinje pripadajo grajščine in fužine družini generala Jurja barona Jelačiča, ker je rajni grof Ferdinand bil stric baronici Hermini Jelačičeveji, rojenej grofinji Kristalnig. Sedaj se pa vse drugači sliši. Glavna dediča sta dva sina barona Heldorfa, ki živi kot penzijeniran major v Solnogradu in je menda načelnik ondašnjega društva belega križa. Truplo rajne grofinje Nothburge se je po železnici v sredo po noči pripeljalo v Celovec, veliki četrtak ob 9. je bilo truplo prav slovesno blagoslovljeno, položilo na prekrasno okinčan in ovenčan mrtvaški voz, v katerem so bili vpreženi tri pari izvrstno lepih konj in se odpeljalo proti Velikoveci v Lipico,

kjer je ležala v tamošnji kapeli do krstnice, po tem se pa podjalo v družinsko rakev ali gruft. V Celovci in Lipici je bilo ljudi, da se je vse trlo. Naj dobrosrčna gospa v miru počiva! — Blizo Celovskega kolodvora sta dva švicarja kupila veliko njivo in stavita novo tovarno za usnje. Naši usnjariji debelo gledajo. — V Grabštanji so tatje štacuno gosp. župana Seebacherja odprli in precej blaga odnesli. K sreči v miznici ni bilo veliko dnarjev. — Blizo sv. Hemske kapele v Podjunskej dolini so na njivi Gradišnikovej odorali nek star rimski grob, — pri Rožeku pa so zadeli pri oranji tudi na nek grob, v katerem je bilo nekaj glinaste posode, kosti in bronastih reči. — 3. 4. 5. nedelja po veliki noči so romarske nedelje za Gosposveto. Letos bodo tam pridigovali č. g. kapucinski gvardian P. Teofil po slovensko, č. g. dr. Adalbert Viehhauser po nemško. Peto nedeljo, ko se bo nov oltar blagoslavljaj, pridejo morda sam mil. g. knezoškof tje.

Na Kranjskem. Za novo cerkev presv. srca Jezusovega so svitli cesar darovali 2000 gld. — Za gotovo trdijo, da postanejo č. g. kanonik Gogala ljubljanski knezoškof. Vse je tega veselo. — Železno-obrtno šolo misli vlada napraviti v Kropi. Sekcijski svetovalec Hauße iz Dunaja se je že tje odpeljal. — V Cerkljah ste pogoreli dve hiši in več gospodarskih poslopij. — Pretekli teden so bili v Ljubljani možaki iz raznih delov Kranjske dežele zbrani ter se posvetovali, kako bi se dalo pomagati kmečkemu stanu. O teh imenitnih zadevah bomo kaj več spregovorili. — Nebo odprto so videli na Pivki. Padel je namreč lepo svetel meteor, kam? se ne vé. — V tiskarni Blaznikovih dedičev je izišla povest „Roparsko življenje.“ — Molitve, katere naj po povelji sv. Očeta Leona XIII. opravi vsak mašnik po vsaki sveti maši, natisnil in založil je za priprosto ljudstvo Rudolf Milic, tiskar v Ljubljani. — V majhni obliki s podobo Matere Božje na predni strani, stane posamezen iztis 2 kr., po poštni nakaznici poslanih 24 kr za 12 izt., za 50 izt. 90 kr in za 100 iztisov 1 gld. 80 kr.

Na Štajerskem. Za cerkev v Grižah so svitli cesar darovali 200 gld. — Kdo ga je ovadil, namreč g. Langerholza, sodnijskega pristava in značajnega Slovenca, da je bil postavljen pred graške porotnike? Tam so ga celo nemški porotniki nekrivega spoznali, čeravno ga je „Tagesgost“ črnila, kar se je dalo; to je pač dokaz, da je moral ta gospod vse muke te preiskave po nedolžnem terpeti. Sramota na njegove ovaduhe! — V Lučah pod Solčavo so lopovi ubili krčmarja, njegovo ženo in sestro, ter pokradli, kar so našli. Grozno! — Družba duhovnikov labudske škofije ima 46.508 gld. založnine; dohodkov je bilo lani 3519 gld. stroškov pa 1874 gld.

Druge avstrijske dežele: Na Dunaji se je ustanovilo društvo „Kosmos“, ki hoče milodare nabirati, da bo priskočilo na pomoč pri uimah, kakor pri povodnji, toči itd. Če je to društvo v dobrih in poštenih rokah, potem je vsega priporočila vredno. Na Dolenjskem in spodnjem Štajerskem tako pogosto toča pobija; kako dobro bi bilo, če bi taki unesrečeni kraji našli hitre pomoči. Slovenski domoljubi bodo tedaj prav storili, ako si natančneje ogledajo upravo tega društva. — Pri

Beli cerkvi na Češkem je živel v samotnem pohištvu premožen posestnik Müller. Ko dne 9. aprila domu pride, najde dva žandarja in komisarja pred bišo. Komisar mu reče: „Vi ste na sumu, da ste v zvezi s ponarejevalci bankovcev, zato mi morate izročiti ves svoj denar, da se pregleda, ali je dober ali ne. Če se branite, vas moram kar seboj vzeti in zapreti.“ Prestrašeni mož je dal ves svoj denar in sicer 36.000 gld. Pozneje se je izkazalo, da so bili komisar in oba žandarja le preoblečeni lumpi, ki so jo z denarjem čez nemško mejo pobrisali. Zdaj jih lovijo. — Tržaški iredentovci so praznovali rojstni dan Oberdanka in njemu v spomin užgali petardo blizo kosarne. — Malopridnež Krt, ki je nedavno oropal cerkev blizo Komna, je zdaj zaklal svojo ženo. Potem pa se je obesil. Menda je že sam spoznal, da družega ni vreden. — V Dubrovniku (Dalmacija) je začel č. g. Matešan, gimnazijalni učitelj, brati sv. mašo v staroslovenskem jeziku. Ljudem se to dopada. — Pri Volovskem („hrvaški Nizzi“) bodo napravili lepo morskopeljo. Južna železnica zida tam veliko palačo. — Mesto Brčka v Bosni hoče si napraviti trgovsko in gospodarsko šolo za Bosno in je položilo za ta namen 20.000 gld. Dalje pomoči prosi pri deželni vladi bosanskej. — V Zagrebu hočejo napraviti „deželno pivnico“ po izgledu podobne naprave v Pešti. — V Djakovem (Slavonija) je bil hud potres. Škode je 40.000 gld. Tudi nova lepa stolna cerkev je močno poškodovana. — Cesar so potrdili sodbo, ter sta bila morilca Hugo Schenk in Šlosarek v torek obešena. Karola Schenka pa so pomilostili; sodnija je njegovo kazen spremenila v dosmrtno ječo.

Tuje dežele: Kako se katoliškim kristjanom na Nemškem godi, povedal je nedavno poljski poslanec Stablevski v nemškem državnem zboru. Č. g. nadškof poznanski je bil dve leti zaprt, dva druga poljska škofa in mnogo duhovnikov je moralo v ječo ali pa so bežali iz dežele; če so duhovniki umirajočim sv. zakramente delili, bili so za to kaznovani. Še zdaj je ena tretjina katoličanov brez duhovnih pastirjev. V eni sami fari je umrlo 186 ljudi brez sv. zakramentov, akoravno so jih srčno želeli! Taka je svoboda na Nemškem. Slovenci, ali bi se vam tam dopadlo? — Pri Detmoldu na Nemškem so posekali velik, star oreh. V njegovi votlini najdejo pa za dva mernika orehov. Najbrž so jih leverice tje nanosile. — Angleški uradniki na železnicah imajo psa, ki nabira doneske za družine ponesrečenih uradnikov. Psu so privezali pušico za vrat, in ž njo hodi kar sam od kraja do kraja, da mu ljudje krajcarje v pušico mečejo. V mestu Brightonu je nabral v enem dnevu 200 gld. (20 šterlingov.) Zvečer mu pušico izpraznijo, drugi dan gre pa spet pobirat. — Nekoliko drobtin iz življenja svetega očeta Leona XIII. Papež vstanejo vsak dan ob pol sedmih. Na to papež v svoji kapelici mašujejo in so potem še pri drugi sv. maši. K zajutreku imajo le kavo in mleko. Po zajutreku je posvet s tajnikoma monsign. Bocali in Laurenci o vseh važnih dnevnihih vprašanjih, ktera jim iz došlihi pisem naznanita. Ob eni je kosilo, obstoječe iz rižove juhe, nekoliko lahke pečenke in nekaj opečenega mesa, ter pijejo nekoliko vina Bordeaux, kterega jim neki nunski samostan iz Francoskega pošilja. Po kosilu papež poldrugo uro počivajo in ta počitek je potreben,

ker več noči so brez spanja. Kakor je ravno vreme, se papež potem nekoliko sprehajajo po galerijah. Vrnivši se, sprejemajo v Rim došle škofo ali pa druge člane rimske cerkvi zvestega plemstva. Ob 10. uri gredó v svojo sobo, kjer še do polnoči čujejo. Kaj takrat delajo, nihče ne ve. Eni pravijo, da molijo, drugi pa, da premišlujejo. Le toliko se ve, da ne pišejo, ker pišejo sploh malo, ker se jim roka tresse. To je tudi vzrok, da je težko njihov lastnoročni podpis dobiti in pa tudi zato ne, ker se bojijo, da bi kdo z njihovim podpisom kake barantije ne začel. Odločno so tudi zoper vse tako imenovane „spominke“. Ko so nekdanj dali svoje pantofeljne, na katerih se je vezanje nekoliko razpletlo, popraviti in so mesto tistih nazaj dobili čisto nove, so bili nevoljni, da so prejšnji kar zginiti brez vsakega sledu, ter so svojim ljudem tisto izmeno večkrat očitali, da jim je enkrat za vselej veselje prešlo, še kaj enacega storiti. Za časa papeža Pija IX. se je večkrat prigodilo, da jim je kak romar prinesel novo kapico, ter prosil za njo ponošeno, kar so Pij vedno radi uslišali. Pri Leonu je to neka opatica poskusila, toda brez uspeha. Sv. oče ne marajo, da bi se njihove reči po svetu raznašale. Iskreno ljubijo svoje rojstno mesto Carpineto, kateremu so že mnogo svojega premoženja žrtvovali. Za novo žensko šolo so dali 200.000 frankov. Ravno tako so dali ondi tri cerkve popraviti, eno novo zidati in observatorij postaviti, kjer se sedaj brat grof Ludovico Pecci z zvezdoslovjem peča. Rodovina grofa Pecci-ja vsa jako dolgo živi in tudi sv. oče so jako vstrajni kljub navidezni slabosti. Njihovo zdravje največ britkosti spodbopujejo, katerim se v večnem boji s sovražniki „ecclesiae militantis“ ne morejo izogniti in ktere se ravno sedaj jako množé. Ako v tem oziru kaj neprijetnega zvedó, žalostno pravijo: „Questo non! questo non!“ (tega ne!) Žalibog, da imajo Leon XIII. le premnogokrat priložnost ti dve besedici spregovoriti.

„Sl.“

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Dne 27. aprila t. j. drugo povelikonočno nedeljo bodo mil. g. knezoškof blagoslovili popravljeni oltar v farnej cerkvi sv. Maksimilijana v Trebnji in o tej priložnosti delili zakrament sv. birme. Isto nedeljo bodo slovesno blagoslovljeni novi zvonovi za farno cerkev na Radišah.

Dne 28. aprila bodo novi prošt Krškega stolnega kapiteljna, preč. g. dr. Valentin Müller, na stolno proštunjo slovesno vmeščeni.

Č. g. Janez Vidrih, ki oskrbuje Šmarješko faro blizu Wolfsberga, je dobil faro v Prebljah.

Dne 8. aprila je umrl č. g. Jurij Grum, kurat v Št. Janžu na Ojstrici, roj. v Vrhniku dne 7. aprila 1819, posv. dne 1. avg. 1846, tedaj ravno 65 let star. N. v. m. p.! Faro bodo začasno oskrbovali sosedni duhovniki.

Šmarnice za tek. l. 1884 je založila in izdala „Katoliška bukvarna“ v Ljubljani ter se tam dobivajo po sledeči ceni: V pol usnji z barveno obrezo po 90 kr. Vse v usnji z barveno obrezo po 1 gld. Vse v usnji z zlato obrezo po 1 gld. 20 kr. Po pošti 10 kr. več.

Kdor jih vzame 12 skupaj, dobi jedne za nameček. Najcenejše se knjige pošiljajo po pošti s križnim zavitkom, denarji pa po nakaznicah. S poštnim povzajem stane mnogo več, pa nepotrebnih stroškov. Šmarnice omenjajo v uvodu in razpravi vselej nekoliko črtice iz življenja Svetnika dotičnega dneva. Potem sledi nekoliko naukov z drugimi izgledi, vselej z ozirom na Marijo, kraljico majnika. Upamo toraj, da bodo Šmarnice krščanskemu ljudstvu in namenu majnikove pobožnosti ugajale.

Občinski tajnik, nemškega in slovenskega jezika popolnoma zmožen, išče službo.

Loterijske srečke

od 19. aprila.

Gradec	25	70	30	83	68
Dunaj	89	67	11	61	37

Tržna cena

po 1/2 hektolitrih.

I m e.	Celovec		Št. Vid.		Velikovec		Žel. Kaplja.		Wolfsberg		Tvg		Belak		Pliberk	
	gl. kr.	gl. kr.	gl. kr.	gl. kr.	gl. kr.	gl. kr.	gl. kr.	gl. kr.	gl. kr.	gl. kr.	gl. kr.	gl. kr.	gl. kr.	gl. kr.	gl. kr.	gl. kr.
Pšenica . . .	3 68	—	—	—	3 60	3 78	—	—	—	—	3 75	4 10	3 66	—	—	—
RZ . . .	3 8	—	—	—	2 90	3 5	—	—	—	—	3 25	3 20	3 3	—	—	—
Ječmen . . .	2 79	—	—	—	2 40	2 74	—	—	—	—	2 65	2 70	2 72	—	—	—
Ajda . . .	2 46	—	—	—	2 45	2 80	—	—	—	—	—	2 60	2 75	—	—	—
Oves . . .	1 56	—	—	—	1 55	1 64	—	—	—	—	1 58	1 60	1 56	—	—	—
Proso . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pšeno . . .	4 73	—	—	—	—	4 63	—	—	—	—	—	5 10	4 91	—	—	—
Turšica . . .	2 36	—	—	—	2 45	2 80	—	—	—	—	2 50	2 70	2 59	—	—	—
Grah . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Leča . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bob . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fizol bel . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ rudeč . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Na birne se plača v Celovci pšenica po 5 gl. rež 4 gld. 93 kr., ječmen 4 gld. 50 kr., ajda 3 gld. 94 kr., oves 2 gld. 49 kr., pšeno 7 gld. 57 kr., turšica 3 gld. 77 kr.

Živinski sejmi na Koroškem meseca maja.

- 1 maja: v Sachsenburgu, v Brežah (Friesach), v Libeličah pri Pliberku, v Borštu (Forst) labudske doline, v Železni Kapli;
 3. „ v Št. Andražu.
 5. „ v Kapli, v Trgu, v Črni, v Labudu (Lavemünd), v Podkloštru (Arnoldstein);
 12. „ v Arijah;
 19. „ v Celovcu, na Muti (Mauten), v Naborjetu, v Šmihelu pri Pliberku;
 23. „ v Kočah na gornji Zili;
 26. „ v Bistrici na Zili, v Kotljah pri Guštanji, v Grebinji, v Reichenau;
 29. „ v Šmarjeti pri Volšperku, v Svincu (Eberstein);
 29. „ v Št. Pavlju.

V tretjič pridejo na dražbo:

25. aprila: Fleissova hiša „pri Cirku“ v Kapli, cenjena 1756 gld.

5. maja. „Mežnarjeva“ kmetija na vinski gori (Weinberg) pri Št. Pavlju, cenjena 2257 gld.